

Уудско споразумение (юли 1944 г.) да се предприемат изчисления на този показател и да се представят ежегодно за проучване и сравнение от тези два международни института.

Използването на данните за БВП (НД) за практически цели и в международните отношения довежда до прехвърляне на изчисляването му в централни правителствени учреждения. Системната работа на статистическите органи на ООН по стандартизация и унификация на методите за изчисляване на БВП подпомага развитието на тази дейност и тя се разпространява в отделните страни, като към средата на 60-те години БВП започва да се изчислява в десетки страни с пазарна икономика по възприетата методологически съпоставима система, наречена Система на националните сметки (СНС). Бившите страни с централно планирана икономика (ЦПИ) започват изчисляване на НД по различна методология, наречена баланс на народното стопанство (БНС). Това нарушава съпоставимостта на статистическите показатели за НД на България през периода на централно планиране с тези от първата половина на ХХ в. и затруднява изучаването на дългосрочни икономически тенденции.

ИСТОРИЧЕСКИ ЩРИХИ НА ВКЛЮЧВАНЕТО НА БЪЛ- ГАРИЯ В МЕЖДУНАРОДНИ СРАВНЕНИЯ НА БВП

Статистиците в България от първата половина на ХХ в. извършват работа, която е напълно в унисон с усилията на напредналите страни в тази област - да се дефинира понятието НД и предло-

жат конкретни стойности за него по години. Видни статистици като Кирил Г. Попов, Прокопи Киранов, Асен Чакалов, Асен Кемилев и др. работят по проблемите на измерване на НД и икономическия растеж. Изчисленията им се отнасят главно за периода от средата на 20-те години до 1945 г. Със своите задълбочени проучвания те са дали принос в провеждащата се тогава дискусия в света по формиране на единно понятие за НД. Представите на някои от тях като А. Чакалов за обхвата на добавената стойност са били по-близки до схващането, което съответства днес на утвърдената категория БВП и с това са показали широта и перспектива в мисленето си, отбелязвани тогава и по-късно от водещи учени в света. К. Попов и П. Киранов по различно време ръководят Главна дирекция на статистиката, а А. Кемилев е главен секретар на Върховната стопанска камара. Със своята работа те по блестящ начин съчетават уменията на администратора да поддържа високо равнището на официалната държавна статистика в България със силата на професионализма и така допринасят за изграждането на високия ѝ авторитет.

Оценявайки НД, българските статистици са били под силното влияние на идеите на А. Маршал (Alfred Marshall), И. Фишер (Irving Fisher),